

Koostöö lapsevanematega

4.06.2014 Tartu

Anu Ratas

Igal inimesel, asutusel, ka lasteaial, peab olema arusaamine, kes ta on, mida ja miks ta teeb ja mis on selle tegevuse eesmärk. Alles siis saame me rääkida heast inimesest, asutusest, heast lasteaiast.

Me ei saa ei inimesena ega ka lasteaiana olla nagu plastiliin, mida iga soov või nõudmine ümber vormib, vaid meil peab olema kindel ja selge olemus. See ei tähenda seda, et me ei ole avatud ettepanekutele väljastpoolt, vaid seda, et enne kui me midagi muutma hakkame, küsime me, kas see on kooskõlas meie väärtustega, sellega, kes me oleme.

Meie lasteaia aluseks on algusest peale olnud väärtused – see on olnud alus, millest lähtudes said kokku esimesed inimesed, kes Veskimõldre Lasteaeda looma hakkasid; see on alus, millest lähtudes pandi kokku lasteaia meeskond. Väärtused ei ole asi iseeneses, väärtused on seotud inimestega, kes neid kannavad. Seetõttu oleme alati pidanud oluliseks inimest – õpetajat, lapsevanemat ja last.

Lasteaed – nagu juba see sõnagi ütleb – laste aed, on või vähemasti peaks olema koht, kus kõige keskmes on laps. Kõik ülejäänud on selleks, et last ja tema arengut toetada.

Lapse jaoks on kõige olulisemad vanemad, seejärel kindlasti õpetajad ja alles siis maja – sest kui majas ei oleks sees inimesi, siis ta ei toimiks. Kõik need erinevad keskkonnad kannavad endas väärtusi ja mida ringi sissepoole me liigume, seda selgemaks need muutuvad, seda kontsentreeritumad need on.

Et kogu see süsteem omavahel toimiks, on oluline suhtlemine ja koostöö. Lapsevanematega koostöö algab sellest hetkest, kui lapsevanem meile helistab või meie majja tuleb.

Lapsevanem on võtmeks lapse juurde, eriti alguses, kui laps alles majja tuleb ja majaga kohaneb.

Seetõttu on oluline, et kui laps tuleb lasteaeda, toimuks võimalikult varakult arenguestlus – et vanem räägiks meile lapsest võimalikult palju, et õpetaja saaks pildi lapsest, teaks tema tausta. Meil kõigil on omad ootused: vanema ootused oma lapsele ja lasteaiale, õpetaja ootused lapsevanemale ja lapsele... Arenguestluse käigus selguvadki ühtsed väärtused ja ootused – kõik hilisem lähtub sellest ja põhineb sellel.

Meie lasteaed toetab igati seda, et vanem on kohanemisperioodil lapse kõrval, lapsega lasteaias kaasas. Laps tunneb ennast turvaliselt siis, kui ta näeb, et vanemal on lasteaias turvaline olla, et ta tunneb ennast hästi majas, kuhu ta oma lapse toob, et ta usaldab neid inimesi, kelle hoole alla ta lapse jätab.

Kohanemist vajab ka lapsevanem ise – on olukordi, kus vanema avanemine võtab aega, kus ta kohe alguses ei julgegi võib-olla rääkida lapsest kõike. Siingi on olulisel kohal jätkuv koostöö, mis ei ole alati kerge ja võib vahel olla isegi päris keeruline ning tunduda ühepoolsena. Aga siis tulebki teha seda ühepoolselt ja näidata, et ollakse olemas niikaua kuni teine pool on valmis ennast avama.

Koostöö ei saa olla eesmärk iseenesest. See on teadvustatud hoiak – ma olen valmis koostööd tegema. Koos töötamise soov peab tulema inimese seest. Siit tuleb jällegi välja see, kui olulised on inimesed – õpetajad, kes majas töötavad. Koostöö juures ongi oluline inimlikkus – see saab alguse nendest ootustest, mis meil endal on, kui me kuhugi läheme – kuidas me tahame, et meiega suheldaks. Need on tegelikult väga väikesed, kuid olulised asjad, alates tervitamisest ja sõbralikust suhtumisest, lõpetades sellega, mis moodi meile head aega öeldakse.

Koostöö aluseks on suhtlemine. Tänapäeval on suhtlemiseks väga palju erinevaid võimalusi – meilivahetus, lastevanemate listid, blogid, Facebook, telefon, aga kõikide nende interaktiivsete võimaluste juures ei tohiks tahaplaanile jääda nõ silmast silma suhtlemine, otsene kontakt vanemaga. Ka siin saab see alguse sellest, kuidas me hommikul last ja vanemat tervitame, kas me viitsime neile vastu minna, kas ja kuidas me päeva kokku võtame, kas ja kuidas me räägime võib-olla veidi ebamugavatest teemadest.

Koostöö vormid, mida meie oma lasteaias kasutame:

- Igapäevane suuline infovahetus
- Arenguestlus
- Infovahetus meili teel (listid)

- Koduleht
- Koosolekud
- Koolitus
- Arengukirjeldused
- Arengumapp
- Ühisüritused

Koostöök ei ole olemas kindlat „retsepti“, mis igal pool ja igal ajal toimiks. Iga maja peab ise rajama oma tee ja leidma võimalused, mis just nende jaoks toimivad. Küll aga on üks alus, mis on koostöös alati oluline – selleks on inimesed.